

Likvidált katonai elit Szakály Sándor:
Katonák, csendőrök,
ellenállók
Kaposvár Megyei Jogú
Város Közgyűlése,
Kaposvár, 2007.

Magyarország XX. századi hadtörténetét Szakály Sándor ismeri talán a legjobban. Fiatal kora ellenére tíz könyvet és számtalan tanulmányt, cikket tett közzé. Munkái nemcsak a vizsgált témák eredetisége és a kifejtés magas színvonala miatt értékes olvasmányok. Tanulmányainak legfontosabb jellemzője a pontosság és az alaposág.

Glatz Ferenc egyszer, egy kimerítő konferencia végén a következő rövid eszme-futtatással mutatott rá az ország jelenlegi bajainak gyökerére: A társadalmi élet szerves fejlődését a vézskorszak akasztotta meg, mert a zsidóüldözés következtében elpusztult a kereskedelemmel és árutereléssel foglalkozó réteg zöme. A svábság háború utáni részleges kitelepítésével a szakképzett ipari és mezőgazdasági munkaerő meghatározó része veszett el. A „keresztény” középosztály szétverését a korábban olajozottan működő és magas színvonalú közigazgatás sínylette meg. Az elpusztított, elűzött és megítélt társadalmi csoportok hiánya rendkívüli módon megnehezítette és megnehezíti a fejlett társadalom kiépítését és a nyugathoz történő felzárkózást.

A „keresztény” középosztály szétverésének része volt a katonai elit felszámolása. A katonai felső vezetésnek – nem alaptalanul – a magyar társadalomban jó volt a híre, a katonatisztek tisztelet övezte. Ezt a nagy presztízst a háború után fokozatosan berendezkedő kommunista rend minden eszközzel igyekezett lerombolni. A törekvés nem volt sikertelen, hisz ma is él a sztereotípiák az arisztokráciához, illetve a náci Németországhoz húzó, a haderőt felelőtlenül, sőt ostobán vezető felső vezetésről és legénységet feláldozó, árulásra hajlamos csapattisztekről.

Szakály Sándor ebben a könyvében is bizonyítja, hogy ezek a vélekedések nem állják meg helyüket. Művéből kiderül, milyen nagy nemzeti, össztársadalmi érték ment veszendőbe a Horthy-kori katonai elit szétszórásával, tönkretételével.

A könyv négy tanulmányt tartalmaz. A négy közül három – *A magyar katonai hírszerzés és kémelhárítás vezetői 1919–1945*, *A magyar katonai attaséi szolgálat személyi összetétele 1919–1945*, valamint az *Adalékok a magyar katonai ellenállási mozgalom történetéhez* – már korábban megjelent egy-egy idősebb történész kol-

léga tiszteletére kiadott emlékkötetben. Most kapott először nyilvánosságot az *Akik a magyar királyi csendőrséget vezették 1938–1945* című tanulmány.

A kötetben a szerző nem a kémelhárítás, a diplomáciai szolgálat vagy a csendőrség történetét járja körül. Ezeket a témákat korábbi műveiben részben már feldolgozta. A rendelkezésre álló adatok alapján Szakály ezúttal arra a kérdésre keresi a választ, kik álltak a katonai elit csúcsán, milyen képzettséggel rendelkeztek, „honnét jöttek” és mi történt velük a német, majd a szovjet megszállás után.

1919 ősze és 1945 májusa között összesen tízen álltak a magyar katonai hírszerzés és kémelhárítás élén. Ugyanebben az időszakban a katonai attasék száma hatvan fő volt. A csendőrség szervezetében Szakály tizenkilenc olyan vezető posztot talált, amelynek betöltői az „elit” tagjainak tekinthetők. Közéjük tartoztak többek között a magyar királyi csendőrség felügyelői, helyettesei, valamint a csendőrkerületek parancsnokai, összesen ötvenkét fő. Esetükben a vizsgált korszakhatár az 1938. november 1. és 1945. május 9. közötti időszak.

A katonai-csendőri elithez tartozó, vizsgálat alá vett százhuszonkét fő mintegy fele az elcsatolt területeken született. Túlnyomó részük az alsó-középosztályból származott, tehát a katonai pálya számukra előrelépést jelentett a társadalmi hierarchiában.

A felekezeti megoszlás nagyjából az országos átlagot követte. Az attaséknál és a hírszerzés vezetőinél – országos számarányukhoz képest – a reformátusok és evangélikusok, míg a csendőrség vezetőknél a római katolikusok voltak némileg túlsúlyban. Izraeliták nincsenek az elit tagjai között. Kár, hogy ennek a fontos ténynek az elemzésére nem tért ki a szerző.

A katonai-csendőri vezetés képzettsége a lehető legmagasabb szintű volt. Ennek súlyát akkor látjuk igazán, ha összehasonlításképpen megemlítjük, hogy az ötvenes évek elején a „néphadseregben” szolgáló tisztek túlnyomó része még középfokú tanulmányokkal sem rendelkezett.

A katonai vezető elit tagjait széles körű és magas szintű nyelvismeret jellemezte. Jórészt a közös osztórak–magyar múltnak köszönhetően szinte mindenki használta a német nyelvet. A hírszerzés vezetőinél és a katonai attaséknál általános volt még legalább egy további nyelv ismerete. A csendőrségi vezetők egynegyede is megtanult a németen kívül valamilyen világnyelvet, rendszerint franciát. A katonai elit tagjainak jelentős része valamelyik szomszédos ország nyelvét is beszélte. Ez is a Monarchia öröksége volt, mivel a közös hadsereg alakulatainál gyakran két-három nyelvet is használtak a német vezényleti nyelv mellett.

A Horthy-rendszer első éveit sokáig csak bosszúszomjas véres diktatúráként bemutató „szakirodalom” állítasaival ellentétben a könyvből kiderül, hogy a Tanácsköztársaság haderejében való szolgálat egyáltalán nem volt akadály a későbbi előremenetelnek. A Horthy-korszak katonai elitjének jelentős része már szolgált a Vörös Hadseregben. Sőt, a kémelhárítás és hírszerzés vezetői között az egykori Vörös Hadseregben szolgálók aránya messze felülmúlta a Szegeden 1919-ben alakult Nemzeti Hadseregben részt vevők arányát. A retorzióktól mentes, folyamatos, kiszámítható egyéni sorsok egyik legjobb példája a későbbi miniszterelnök, Sztójay Döme esete. Sztójay a magyar hírszerzés és kémelhárítás megszervezője volt 1918 őszén. Posztját a hírszerzés élén megtartotta a tanácsrendszer alatt és annak bukása után is, egészen 1925-ig. Ezután diplomáciai szolgálatba lépett. Érdekes adalék az is, hogy 1918. október 31. után a csendőrség tagjainak döntő többsége folytatta szolgálatát, és amikor a Tanácsköztársaság létrejöttét követően megalakult a Vörös Őrség, akkor a majdani Magyar Királyi Csendőrség személyi állományának jelentős része annak is tagjává vált.

A katonai, csendőri életpályára jellemző folyamatoság és kiszámíthatóság megtört, amikor az ország elvesztette függetlenségét.

A hírszerző és kémelhárító főnökök és az attasék karrierjében az első kanyar, illetve törés a német megszállás és a nyilas hatalomátvétel miatt következett be. A Horthy-korszakban szolgált tíz hírszerző, kémelhárító főnök közül kilencen 1944. március 19-én még életben voltak. A német megszállást követően közülük három személyt, Andorka Rezsőt, Kádár Gyulát és Újszászy Istvánt letartóztatták. Sztójay Döme miniszterelnök lett, míg Hennyey Gusztávot a Sztójayt felváltó Lakatos-kormány külügyminiszterévé nevezték ki. A nyilas hatalomátvétel után Hennyey is német fogságba került. A többi hírszerző főnök visszavonultan élt vagy katonai szolgálatot teljesített. Külön említést érdemel Ruskay Jenő életútja. A szovjet csapatok közeledtére a már nyugállományba vonult tábornokot reaktiválták, de ő végül nem a honvédségbe, hanem a Waffen SS-be lépett be, amiért Szálasi megfosztotta magyar állampolgárságától.

A vizsgált periódusban szolgált hatvan attaséból 1944 tavaszán harmincketten voltak aktívak. Hárman már akkor szovjet fogságba kerültek. A szolgálatban lévőknek csak kevesebb mint fele maradt hivatalában, illetve vállalt funkciót a nyilas hatalomátvétel után. Azokat, akik megtagadták a szolgálatot, „hűtlenség” miatt megfosztották rendfokozatuktól. Közülük az országban tartózkodó Bély Alajos, Hardy Kálmán, Utassy Loránd, Veress Lajos, Lakatos Géza és Hennyey Gusztáv nyilas, illetve német fogságba került.

A német megszállás, majd a nyilas hatalomátvétel nem okozott lényeges változást a csendőrség vezető köreiben. Ez a tény arra utal, hogy a magas rangú csendőrtisztek a politikától távol álltak.

A háború vége drámai fordulatot hozott valamennyi vizsgált személy életében.

Az 1944-ben életben lévő kilenc hírszerző és kémelhárító főnök közül hárman – Hennyey Gusztáv, Zákó András és Vasváry József – az emigrációt választották. Sztójay Dömét és Ruskay Jenőt a Budapesti Népbíróság ítélete alapján háborús bűnösneként kivégezték. Kádár Gyulát a szovjet katonai hatóságok ítélték el huszonöt évre. Újszászy István is szovjet fogságba került, de őt később átadták a magyar hatóságoknak, és az ÁVH börtönében halt meg. Kuthy László karrierje 1945 után felívelni látszott. 1948-ban már a Honvédelmi Minisztérium államtitkára lett. 1950-ben azonban letartóztatták és csak 1956-ban szabadult ki. 1950-ben tartóztatták le a háború után magántisztviselőként dolgozó Andorka Rezsőt is. Ő 1954-ben szabadulhatott.

Hét egykori katonai attasé felett szovjet katonai bíróságok ítéleztek. Álgya-Pap Zoltán, Hatz Ottó, Karátsony László, Lányi Géza és Stomm Marcell az ötvenes években visszatérhettek a gulagról. Újszászy István eltűnt, Bakay Szilárd tábornokot 1947-ben Sopronban végezték ki. A Budapesti Népbíróság Bély Alajost – Sztójay Döméhez és Ruskay Jenőhöz hasonlóan – halálra ítélte. Az itthon életben maradt egykori attaséakra kitelepítés, börtön és internáló tábor várt.

A vizsgálatban szereplő ötvenkét csendőri vezető közül ötven érte meg a világháború végét. Közülük huszonegy fő külföldre távozott és nem tért vissza Magyarországra. Az itthon maradt, illetve a hazatért személyek közül csupán három sorsáról nem sikerült a szerzőnek pontos adatokat beszereznie. A feltárt életutak a következőképpen alakultak. A népbíróságok halálra ítélték három főt. Letartóztatásban, kínvallatás következtében ketten haltak meg. Szabadságvesztésre a népbíróságok öt főt ítélték. További hat személy ítélet nélkül volt hosszabb-rövidebb ideig letartóztatásban, internáló táborban. A szabadságvesztést csupán öt személy kerülte el, de közülük csak hármat igazoltak a háború befejezése után kormányrendelettel felállított igazoló bizottságok. „Az igazoltak között szerepelt Faragho Gábor vezérezredes, a csendőrség és a rendőrség korábbi felügyelője, aki az Ideiglenes Nemzeti Kormány tagja volt, dr. Papp János ezredes, aki Sólyom László apósa volt, ... valamint Balázs-Piri Gyula ezredes” – írja a szerző. Tanulmányából azonban az is kiderül, hogy az igazolás hatálya csak rövid ideig tartott. Az ötvenes évek elején Faragho Gábort is kitelepítették, Papp Jánost pedig letartóztatták. A retorziót tehát szinte senki sem kerülhette el.

Szakály Sándor könyve alapján összegzőképpen megállapíthatjuk, hogy az 1945 utáni hatalom a katonai elit tagjainak ismereteire és szolgálatára nem tartott igényt. Miként a Horthy-rendszer többi vezetőjére és képviselőjére, rájuk is emigráció vagy meghurcolás várt. Ez lett a sorsa azoknak a katonai, diplomáciai vezetőknek is, akik készek voltak együttműködni a háború után kiépülő kommunista rendszerrel. Rájuk az új hatalomnak csak az átmenet éveiben volt szüksége. A „fordulat éve” után börtön, internáló tábor várta őket.

A könyv utolsó tanulmányában a szerző a katonai ellenállási mozgalom történetének főbb eseményeit ismerteti. Ezzel a témával az elmúlt évtizedekben már sokan foglalkoztak. Szakály Sándor azonban ezúttal is kilép a megszokott sémákból, és a katonai ellenállás egy olyan jellegzetességét írja le, amelyet mások nem vettek észre, illetve nem hangsúlyoztak. A szerző szerint a befolyással rendelkező ellenzéki és háborúellenes erők 1943-ban és 1944-ban úgy vélekedtek, hogy a kiugrást és a németekkel való szembefordulást csak a kormányzó és a kor-

mány vezetésével, a hadsereggel együttműködve lehet végrehajtani. Ez az elképzelés nem volt alaptalan, mivel maga a Kállay-kormány is kereste a kiutat a háborúból. A mintegy két hónappal a német megszállás után létrejött „Magyar Front” vezetői is úgy gondolták, hogy a legmegfelelőbb időpontban majd a kormányzó áll a kiugrás élére. És Horthy valóban készült a kilépés levezénylésére, de az október 15-i akció kudarcba fulladt a rossz szervezés miatt. A nyilas hatalomátvétel után az ellenállók már nyílt fegyveres harca készültek, de erre mégsem kerülhetett sor, mert a mozgalom vezetőit árulás következtében elfogták és kivégezték.

Az ország helyzetén azonban egy sikeres ellenállási mozgalom sem tudott volna fordítani. Szakály Sándor tételesen nem írta le, de a könyvében oly részletesen kifejtett életutakból és eseményekből is kitűnik, hogy 1944 végétől Magyarország és a magyarok sorsa a Szovjetunió kezében volt.

Stark Tamás

IRODALMI PÁLYÁZAT 2008.

A Honvédelmi Minisztérium, valamint a Magyar Írószövetség pályázatot hirdet a magyar irodalom művelői számára **A HUNYADIÁK ÉS A RENESZÁNSZ** címmel.

A pályázatot a magyar reneszánsz év szellemében hirdetjük meg, emlékezve Hunyadi Jánosra mint a korszak legnagyobb hadvezérére és Hunyadi Mátyásra, királlyá választásának 550. évfordulója alkalmából.

A pályázatnak tematikai, műfaji és stílusbeli megkötöttsége nincs. A meghirdetők azonban előnyben részesítik azokat a pályamunkákat, amelyek bemutatják a magyar reneszánsz jellegzetességeit, hatását napjainkra, a Hunyadiak életét és korát, Hunyadi Mátyás királlyá koronázásának eseményeit, a honvédelem szerepét, jelentőségét, a katonai erényeket és erkölcsöt.

A pályázatot kiírók tartalmi és terjedelmi megkötést nem tesznek.

A Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Írószövetség a kiemelkedő irodalmi alkotásokat külön- és nívódíjakkal és ennek megfelelő pénzüsszeggel jutalmazza, melyek odaítéléséről a meghirdetők által felkért szakmai zsűri dönt.

A pályázaton kizárólag meg nem jelent alkotásokkal lehet részt venni. Az alkotásokat három példány-

ban számítógépen vagy írógépen írt formában és egy példányban elérhető adathordozón (floppy, CD, DVD) rögzített formában is, **jelígésen kérjük megküldeni a Magyar Írószövetség részére.**

A pályázatok beküldési címe: Magyar Írószövetség, 1062 Bp., Bajza u. 18.

Beküldési határidő: 2008. augusztus 31.

A jelígehez tartozó nevet és címet a pályázók külön borítékban a HM Honvéd Kulturális Szolgáltató Kht. címére küldjék be! A borítékon jól látható formában tüntessék fel a következő jelíget: **A Hunyadiak és a reneszánsz.**

A jelige beküldési címe: HM Honvéd Kulturális Szolgáltató Közhasznú Társaság 1438 Bp., Pf. 344.

Beküldés határideje: 2008. augusztus 31.

A pályázatok ünnepélyes értékelésére és a díjak átadására 2008 novemberében kerül sor a Stefánia Palotában.

A Honvédelmi Minisztérium és a Magyar Írószövetség fenntartja magának azt a jogot, hogy a legjobb pályaművekből válogatást jelentet meg.

A pályázattal kapcsolatban további információért 273-4193, 273-4192 budapesti számon, a HM Honvéd Kulturális Szolgáltató Kht. munkatársaihoz lehet fordulni.

Czakó Gábor (1942, Decs), író, kritikus, képzőművész, a magyar katolikus újságírás megszervezője, a Duna TV *Beavatás* című esszesorozatának szerzője. Jogi diplomája megszerzése után szerkesztőként dolgozott a Mozgó Világnál (1978–1983), az Igennél, a Magyar Szemlénél. Regényei, szociográfiái, drámái, novellái, esszéi 1970 óta jelennek meg. Békásmegyeren él. József Attila-díjas. Legutóbbi kötetei: *Beavatás VI. – Ádám bokra* (esszék), *Tündérfalva* (regénykerti).

Csábi Domonkos (1976, Budapest) A Pázmány Péter Katolikus Egyetem magyar-kommunikáció szakán végzett 2003-ban. 2004 szeptemberétől ugyanezen egyetem Nyelv- és Irodalomtudományi Doktori Iskolájának hallgatója. Írásai a Lyukasóraban, az Új Dunatájban és a Magyar Naplóban jelennek meg.

Horváth (EÖ) Tamás (1959, Szentgotthárd) író. Éneket tanít a budapesti Szinyei Merse Pál Gimnáziumban, ahol a Németh László Önképzőkör munkáját is segíti. Tanítványaival közösen adja ki a VITA című folyóiratot. Írásai 2000 óta jelennek meg. Legutóbbi kötete: *Vizek fészke* (elbeszélések, 2005).

Horváth László Imre (1981, Budapest) költő. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem magyar-történelem szakán végzett 2006-ban. Az előszézon nevű versblog és íróársaság tagja. Készülő, első kötete: *A farkasisten éve*.

Hóvári János (1955, Kiskorpad) PhD, történész, külpolitikai szakértő. Az ELTE történelem-török szakán végzett. Dolgozott az MTA Történettudományi Intézetében, majd a pécsi egyetemen. 1992 óta a Külügyminisztérium munkatársa, 2000–2004 között izraeli nagykövet. Jelenleg Ljubljánban él, a szlovén EU elnökség közel-keleti tanácsadója. A *Hűtlen Dobó* című könyve 1987-ben jelent meg. Számos tanulmányt tett köze a magyarországi török hódoltság, valamint a balkáni és a közel-keleti térség aktuális viszonyairól.

Kiss Benedek (1943, Akasztó) költő, műfordító. A Kilencek alkotócsoport *Elérhetetlen föld* című antológiájában indult. József Attila- (1979, 1999) és Balassi Bálint-emlékkard-díjas (2003). Legutóbbi kötete: *Októberi tiicskők* (versek, 2005).

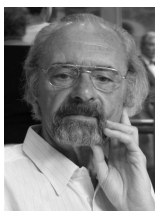
Lőrincz György (1946, Kápolnás) író. A Zetelaka környéki tanyai iskolákban tanított, majd a székelyudvarhelyi Élelmiszeripari Gépgyár technikus volt. 1989-től a Nemzeti Mentései Frontnál dolgozott, 2000-től Hargita Megye Művelődési és Vallásügyi Felügyelőségén, ma Igazgatóságán. Székelyudvarhelyen él. Szabó Zoltán- és Székelyföld-díjas. Legutóbbi kötete (*Pusztulás*, regény, 2007) megkapta az EMIL és az Irodalmi Jelen prózadíját.

Nagy Gábor (1972, Körmen) költő, irodalomtörténész, a szombathelyi Berzsenyi Dániel Főiskola docense. Magyar és összehasonlító irodalomtudományból szerzett PhD fokozatot 2000-ban. Tokaji Íróklub-díjas. Legutóbbi kötete: *Átok, balszam* (versek, 2003).

Pusztai Zoltán (1955, Mosonmagyaróvár) költő, a győri Xantus János Múzeum restaurátora, dalszövegíró. A 2. Kaposvári Biennálén Dorottya-díjban részesült. Radnóti-díjas (1986). Legutóbbi kötete: *Önarképvárjával* (1990).

Radványi Ervin (1931, Budapest) író. Az Európa Kiadó szerkesztője volt, majd az MTV szerkesztő-dramaturgia. Szatirikötetei nyomán tévédarabok, önálló estek készültek. Forgatókönyvéért (*Kortünet – kortünet*) Arany Toll-díjat kapott (1970). Budapesten él. Legutóbbi kötete: *Hol lakik a Jóisten?* (regény, 2003).

Rosonczy Ildikó (1953, Szekszárd) a Magyar Napló szerkesztője. Budapesten és Salföldön él. Történészként az 1848/49-es forradalom és szabadságharc kutatója. Legutóbb fordításában és gondozásában megjelent: *Ivan Ivanovics Orosz: Oroszország háborúja a magyarok ellen 1849-ben.* (2002)

Rózsássy Barbara (1979, Budapest) költő. Művelődésszervező szakon szerzett diplomát, jelenleg a Debreceni Egyetem néprajz és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem olasz szakán tanul. Gérecz Attila-díjas (1998). Legutóbbi kötete: *Pater noster, Dante* (2007).

Stark Tamás (1959, Budapest) történész, a történettudomány kandidátusa, az MTA Történettudományi Intézet és a Terror Háza Múzeum főmunkatársa. A második világháborúhoz kötődő kényszerű népelemzés, a holocaust és a magyarok szovjet fogása történetét kutatja. Főbb művei: *Magyarország második világháborús embervesztése* (1989), *Hadak Újján. A Magyar Királyi Honvédség a második világháborúban* (1991), *Zsidóság a vészidőszakban és a felszabadulás után* (1995), *Magyar foglyok a Szovjetunióban* (2006).

Szakolczay Lajos (1941, Nagykanizsa) irodalomtörténész, kritikus. Kortárs magyar irodalommal, különös tekintettel a határon túli magyar literatúrára, valamint színház- és képzőművészettel foglalkozik. Budapesten él. Legutóbbi kötetei: *Erdélyi ősz* (tanulmányok, esszék, 2006), *Kikötő. Ezredvégi napló irodalomról, képzőművészetről, színházról, operáról.* (2006).

Szikra János (1954, Bácsalmás) költő. Verset, kisprózákat és szociográfiákat ír. A Fejér megyei Pátkán él. IRAT-nívódíjas (1990).

Tornai József (1927, Dunaharaszti) költő, író, műfordító. 1977 és 1997 között a Kortárs munkatársa, 1992-től 1996-ig a Magyar Írószövetség elnöke. József Attila- (1975) és Babérkoszorú-díjas (2001). Legutóbbi kötetei: *Villámsújtotta kor* (esszék, 2003), *A Rossz virágai* (Baudelaire-fordítások és esszé, 2007).

Urbán Péter (1979, Budapest) újságíró. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Doktori Iskolájának hallgatója, régi magyarországi irodalommal foglalkozik, a Magyar Nemzet munkatársa. *Ki írta? Irodalmi névlexikon* címmel jelent meg kötete.

Vasy Géza (1942, Budapest) irodalomtörténész, az ELTE modern magyar irodalomtörténeti tan-székének docenseként tanított. Az 1945 utáni magyar irodalommal foglalkozik, különös tekintettel Illyés Gyula, Kormos István, Juhász Ferenc, Nagy László, Csoóri Sándor, valamint saját nemzedéktársai munkásságára. Budapesten él. József Attila- és Arany János-díjas. A Magyar Írószövetség elnöke. Legutóbbi kötete: *Tíz kortárs költő* (2007).

Végh Attila (1962, Budapest) költő, esszéíró. Tanulmányait a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen (1989) végezte. 2004-ben a Debreceni Egyetem filozófia szakán szerzett diplomát. Nagymaroson él, a Magyar Hírlap munkatársa. Legutóbbi kötetei: *Elszakadás* (versek, 2006), *Li mester könyve* (2006), *A kígyó bőre – nyolc dialógus a létről, beszélgetések Vasadi Péterrel* (2006).

„Budapesten születtem 1981-ben. Azóta figyelem magam körül az évszakok, tájak, emberek arcait. Érdeklődésemet a szakirányú iskolák sem tudták letörni, így azóta is nagy lelkesedéssel és grafikus diplomával festek, rajzolok, metszek és karcok.”

(**Makhult Gabriella, grafikus**)

BALATONFÜREDI SALVATORE QUASIMODO EMLÉKDÍJ

Balatonfüred Város Önkormányzata ismét meghirdeti verspályázatát a Salvatore Quasimodo Emlékdíj elnyerésére. Valamennyi pályázó két magyar nyelvű, kiadatlan, más pályázatokon nem díjazott és nem említett művel vehet részt. A pályamunkákat gépirással 5 példányban kérjük eljuttatni a következő címre:

**Polgármesteri Hivatal
8230 Balatonfüred, Szent István tér 1.**

Beküldési határidő: 2008. május 31.

A kettőnél több verset küldők pályázatát nem áll módunkban figyelembe venni, illetve a csak egy példányban küldött pályázatokat sem. Valamennyi beküldött példányon kérjük feltüntetni a pályázó teljes nevét és címét, a borítékra írják rá: Quasimodo költői verseny! A beküldött műveket nem áll módunkban visszaküldeni. A pályázaton első díjas költemény elnyeri az Emlékdíjat, valamint a 400.000 Ft összegű ösztöndíjat.

A pályázat döntőjébe került költemények részt vesznek a 2008. évi „Ada Negri nyomában” című nemzetközi pályázaton Brianzában. A zsűri a fődíjon kívül más díjakat is kiadhat.

A díjkiosztót a 2008. szeptember 6-án rendezendő nemzetközi költőtálalkozó keretében, az este 6 órakor kezdődő gálaesten – a zsűri jelenlétében – tartjuk meg.

Törzsvásárlói program

Felhívjuk Olvasóink figyelmét a Lapker Zrt. új törzsvásárlói programjára. Azok, akik rendszeresen ugyanazon a hírlapárúsító helyen vásárolják meg a Magyar Naplót, a program segítségével biztosan hozzájutnak folyóiratunkhoz. Nincs más dolguk, mint az árusítóhelyen kitölteni egy megrendelőlapot és átvenni egy azonosító kártyát. Ennek segítségével az adott hírlapárúsító helyen minden hónapban hozzájutnak a Magyar Naplóhoz. Csatlakozzon a törzsvásárlói programhoz! Bővebb tájékoztatás a hírlapüzletekben.

Feliratkozás a Magyar Napló elektronikus hírlevelére

Csatlakozzon hírlevelünk népes olvasótáborához, és a jövőben rendszeresebb, közvetlen tájékoztatást kap legújabb kiadványainkról, programjainkról. Iratkozzon föl a www.magyarnaplo.hu oldalon, vagy küldje el e-mail címét az info@magyarnaplo.hu címre.

A Magyar Napló Kiadó könyveit megvásárolhatja internetes könyvruházunkban is, a világhálón! Internetes rendelésnél a postaköltséget kiadónk állja.

**Szerkesztőségünk 500 Ft-os áron,
korlátozott számban
visszavásárolja
az alábbi Magyar Napló számokat:**

1995. december	5 db
1996. március	2 db
1996. május–június	4 db
1996. július–augusztus	5 db
1996. november	4 db
1996. december	5 db
1997. március	3 db
1997. december	3 db
1998. január	1 db
1999. november	4 db

Kérjük, ha a felsorolt lapszámokból példányokkal rendelkezik, keresse kiadónkat!

Telefon: (1) 413-6672

E-mail: info@magyarnaplo.hu

Folyóiratunk az alábbi könyvesboltokban, hírlapüzletekben kapható

BALASSAGYARMAT Rákóczi u. 61., Kincsesvár Könyvesbolt
BICSKE Bocskai u. 5., hírlapüzlet
BONYHÁD Szabadság tér 12., hírlapüzlet
BUDAÖRS Kinizsi u. 1., hírlapüzlet
 Sport u. 2., Auchan hírlapüzlet
BUDAPEST
 I., Hess András tér 4., Litea Könyvesbolt
 I., Krisztina krt. 26., Püski Könyvesbolt
 I., Krisztina krt. 34., Vince Könyvesbolt
 II., Margit krt. 7., Custos-Zöld Könyvesbolt
 V., Bajcsy-Zsilinszky u. 76., hírlapüzlet
 V., Deák tér 4., Huszár Gál Könyvesbolt
 V., Ferenciek tere 7-8., Ecclesia Szövetkezet
 V., Honvéd u. 5., Kódex Könyvárúház
 V., Károlyi Mihály utca 16., Gondolat Könyvesház
 V., Váci u. 10., hírlapüzlet
 V., Városház u. 1., Magiszter Könyvesbolt
 V., Városház u. 3-5., hírlapüzlet
 VI., Andrassy út 45., Írók Könyvesboltja
 VII., Vörösmarty u. 5., Főnix Könyvkereskedés
 VIII., Bródy Sándor u. 46., Budapesti Teleki Téka
 VIII., Erdélyi u. 19., Gondos Béla Könyvkereskedő
 IX., Ráday u. 27., Ráday Könyvesház
 X., Őrs Vezér tere, Árkád hírlapüzlet
 XI., albertyfalvai Auchan hírlapüzlet
 XI., Kelenföldi pu. 19-49., hírlapüzlet
 XIV., Stefánia u., Sport Aréna hírlapüzlet
 XVI., Rákosi u. 151/B., Jáspis Könyvesbolt
 XXII., Nagytétényi u. 37-47., hírlapüzlet
 XXIII., Bevásárló u. 2., hírlapüzlet

CSONGRÁD Fő 2-4., hírlapüzlet
DEBRECEN Egyetem tér 1., Sziget Könyvesbolt
 Füredi u. 27., hírlapüzlet
 Hatvan u. 1/A., Alternatív Könyvesbolt
 Péterfia u. 18., hírlapüzlet
DUNAKESZI Nadas u. 6., Auchan hírlapüzlet
EGER Széchenyi u. 20., hírlapüzlet
 Széchenyi u. 42., Gonda Könyvesbolt
ÉRD Budai utca, hírlapüzlet
FEHÉRGYARMAT Kossuth tér 3-5., hírlapüzlet
FŐT Fehérvő u. 1., Cora hírlapüzlet
GYŐR Királyszek u. 33., hírlapüzlet
GYULA Béke sugárút 11., hírlapüzlet
HAJDÚBÖSZÖRMÉNY Munkácsy u. 5., Szenzo Könyvesbolt
HEVES Erzsébet tér 10., Rédei Benedekné Könyvesboltja
HÓDMEZŐVÁSÁRHELY Andrássy u. 5-7., Petőfi Könyvesbolt
KAPOSVÁR Kaposvár Plaza hírlapüzlet
KECSKEMÉT Szabadság tér 3/A, Móra Ferenc Könyvesbolt
 Széchenyi tér, hírlapüzlet
KISBÉR Széchenyi u. 11., Fidibusz Ajándékbolt
KOMÁROM Igmándi 11., hírlapüzlet
KÖSZEG Igmásház u. 5., hírlapüzlet
MAKÓ Széchenyi tér 10., Kincskereső Könyvesbolt
MARCALI Rákóczi u. 19-21., hírlapüzlet
MEZŐKÖVESD Mátyás király u. 101., hírlapüzlet
MISKOLC Széchenyi u. 7., Fókusz Könyvárúház
 Szemere út 2., hírlapüzlet
 Szentpéteri kapu 103., hírlapüzlet
NAGYKANIZSA Plaza hírlapüzlet

NYÍREGYHÁZA Szegfű u. 75., hírlapüzlet
 Szent István u. 4., Kötet Bt.
OROSHÁZA György Vilmos tér 1., Koszorús Oszkár könyvesboltja
 Vásárhelyi út 23/A, hírlapüzlet
PAKS Dózsa Gy. út 3., Péger Galéria
PÁPA Kossuth 30., hírlapüzlet
PÉCS Király u. 20., hírlapüzlet
 Komlóúti, hírlapüzlet
 Nagy Lajos király út – Alsómalom u. sarok, hírlapüzlet
SOLYMÁR Szent Flórián u. 2., hírlapüzlet
SOPRON Széchenyi tér, hírlapüzlet
SZEGED Aradi vértanúk tere 8., Bálint Sándor Könyvesbolt
 Oskola u. 27., Sik Sándor Könyvesbolt
 Zápor u. 4., hírlapüzlet
SZÉKESFEHÉRVÁR Palotai út 1., hírlapüzlet
SZENTES Alsóret u. 258., hírlapüzlet
SZOLNOK Baross Gábor u. 24., Avantgard Könyvesbolt
 MÁV-pályaudvar, hírlapüzlet
SZANDASZÖLŐS hírlapüzlet
SZOMBATHELY Szűrcsapó u. 4., hírlapüzlet
TAPOLCA Veszprémi u. 5., hírlapüzlet
TATABÁNYA Győri út 1., hírlapüzlet
 Réti u. 1., Körmendi Zoltán könyvesboltja
 Réti út 166., Suli-Könyv
TÖRÖKBÁLINT Torbágy u. 1/B, hírlapüzlet
VERESEGYHÁZ Fő tér, Varga Gyuláné Könyvkereskedő
ZALAEGERSZEG Sport u. 1., hírlapüzlet

HUNGARY CARD 2008
MAGYAR TURIZMUS KÁRTYA

1254 5678 HUNGARY CARD 2008

10-20% mintegy ezer szállás- és vendéglátóhelyen
 50% vasúton, autópályán, autóbusszon
 ingyenes múzeumbérelt hat megyében

További kedvezmények: www.hungarycard.hu oldalon!

Információ: Hotelinfo Kft., 1056 Budapest, Váci utca 78-80.
 Tel.: 266-3741, 267-0896.

JÓ VÍZ JELZŐJE	EME KÉSZSÉG, TEHETSÉG	NÖSTÉNY DISZNO RÁCS KÖZEPÉI	... CAPEK ZÉRUS, SEMMI	HORVÁT VÁROS (KRK)	IGENLÉS, RÉGIESEN
MEGFEJTÉS, 1. ISKOLABUTOR					A
HEGEDŰ TARTÓJA		CSORDUL A DOLHAI GYŐZŐ, SANDOR			
		BENEDEK ... IRONK V. BAKONYI PATAK			GRAMM, RÓVIDEN
			KÉTELLI ERDEI FELISTEN		MAGYAR, JAPAN GJ. "SZORP" HELYSÉG
DALOS	MÓKA CENTI-GRAMM, RÓVIDEN			SPONTE... ÖNKENT EGRÍ SPORTKLUB NÉVBETŰI	
VARÁZSLAT LÍRAI KÖLTEMÉNY				EZREDES RÓVIDEN MOZGÁSBAN VAN!	ARGON VEGYEJE
ODETT, BECÉZVE	MEGFEJTÉS, 3.	NŐI NÉV	HALÁLA	JÁKOB FELESEGE	EGYENLŐ ÉRTEKŰ KÖRCSIKKI
			ÉLEN TETSZETOS FORMA		
MEGFEJTÉS, 2. IDE-ODA MOZOG					IGAZGATÓ, RÓVIDEN KARL, NÉMET ÍRÓ V.
TÉVEDÉS-BOL MASET VISZIEL					HASZONVÉTEL VALAMELYIK
RAJTAI				...KAPOCS RÓMAI 1005	AMÁSODIK ISMERETLEN FELPONTI
				NEMREG TÖRTENT EGYETLENEM!	
BLOKKOL M					

A rejtvény besatírozott fősoraiban Babits Mihály A könyvtelének könyvei című verséből idéztünk. Ezt küldje be a kivágott pályázati szelvényvel együtt címünkre. A helyes megfejtést beküldők között egy nyertes könyvjutalomban részesít.

Magyar Napló Szerkesztősége
 1450 Budapest, Postafiók 77.

Beküldési határidő: 2008. március 31.

PÁLYÁZATI SZELVÉNY
MAGYAR NAPLÓ
2008./MÁRCIUS

72